

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.7/2024/12.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. március 27. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A garázdaság vétsége és más bűncselekmény miatt terhelt őrnagy ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2023. november 14. napján kihirdetett 42.Kb.132/2022/29-I. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott 1 (egy) évre századosi rendfokozatba visszavetés katonai mellékbüntetést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2023. november 14. napján kihirdetett 42.Kb.132/2022/29. számú ítéletével terhelt őrnagy vádlottat bűnösnek mondta ki garázdaság vétségében [Btk. 339. § (1) bekezdés] és testi sértés vétségében [Btk. 164. § (1) és (2) bekezdés], ezért őt – halmazati büntetésül – 100 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint pénzbüntetésre, valamint 1 évre a századosi rendfokozatba visszavetésre ítélte. Az így kiszabott összesen 100.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Kötelezte továbbá a vádlottat az eljárás során felmerült 175.193 forint bűnügyi költség megfizetésére.

[2] A kihirdetett ítéletet a katonai ügyész tudomásul vette. A vádlott és védője a jogorvoslati nyilatkozat megtételére három munkanap gondolkodási időt tartott fenn, majd a védő a törvényes határidőn belül a vádlott felmentése érdekében, részleges megalapozatlanság és anyagi jogszabálysértés miatt jelentett be fellebbezést.

[3] A vádlott védője benyújtotta fellebbezése írásbeli indokolását, amelyben arra hivatkozott, hogy az elsőfokú ítélet részleges megalapozatlanságban szenved, amelynek következményeként az elsőfokú bíróság tévesen, anyagi jogszabályt sértően mellőzte a vádlott javára a jogos védelmi helyzet megállapítását, ennél fogva törvénysértően állapította meg a vádlott bűnösségét. Álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az indokolási kötelezettségét is törvénysértően teljesítette, amellyel összefüggésben – megsértve a Be. 39.§ (1) bekezdés f) és g) pontjait – súlyos eljárási szabályt is vétett. A védő utalt arra, hogy az előzetesen kialakult közlekedési konfliktusból eredő kölcsönös szóváltás a jogos védelmi helyzet megállapíthatóságát nem zárta ki, a kölcsönös szóváltás nem minősül a 4/2013-as BJE szerinti kihívás kölcsönös elfogadásának. Hivatkozott a BH 2020.130. számon közzétett precedensképes döntésre, amely rögzíti, hogy „a megtámadottat nem fosztja meg jogos védelmi helyzetétől, ha támadójával szemben becsületsértő kifejezést használ.”, valamint a BH2016.12.322 számon közzétett eseti döntésre is, amely rögzíti, hogy „jogos védelmi helyzetben van az, akinek szóváltás közben a másik fél a nyakát megragadja, meglöki, majd megüti.” Mindezekből azt a következtetést vonta le, hogy az előzetes közlekedési konfliktusból eredő szóváltás időpontjáig a jogos védelmi helyzet lehetősége még nyitott volt. A védő álláspontja szerint a kialakult kölcsönös dulakodás kezdő mozzanatának megállapítására – így az, hogy terheltl őrnagy támadólag lépett oda tanúlhöz, majd tanúl ennek elhárítására lökte el magától terheltl őrnagyot – megalapozatlanul került sor. Hangsúlyozta, hogy nem a bizonyítékok mérlegelését támadja, hanem a tényállás megalapozottságát és a törvénysértő indokolását. A védő érvelt azzal is, hogy az elsőfokú katonai tanács a vádlott vallomását nem utasította el, hanem kifejezetten a tényállás alapjává tette, azonban az abban szereplő „odamentem hozzá” kifejezésből levont további ítéleti ténykövetkeztetés, hogy az „odamenetel” támadólag történt, helytelen, így e vonatkozásban a tényállás részlegesen megalapozatlan. A védő azt is kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság azt, hogy a vádlott a sértetti vallomásra nem tett észrevételt a vádlott terhére akként értékelte, hogy az abban foglaltak valóságtartalmát a vádlott maradéktalanul elfogadta.

[4] A védő hangsúlyozta, hogy egyrészt a számonkérés és a támadó fellépés között minőségi különbség van, másrészt, hogy a bíróság lényegében azért fogadta el tanúl vallomását, mert a tárgyaláson arra terheltl nem nyilatkozott. A fentiekkel összefüggésben, mivel álláspontja szerint nem lett törvényesen megindokolva és megalapozottan alátámasztva az, hogy a közlekedési konfliktus után terheltl támadólag ment volna tanúlhöz, így ezt a történeti tényt mellőzni szükséges az ítéleti tényállásból. Az így megállapított ítéleti tényállás alapján pedig egyértelműen megállapítható, hogy az első erőszakos, személy elleni fizikai támadás az az volt, amikor tanúl az egyik kezével a torkánál fogva eltolta magától a vádlottat. A cselekménysor ezen mozzanatától kezdve tehát csak az az anyagi jogi álláspont foglалható el, hogy terheltl őrnagy javára jogos védelmi helyzet nyílt meg, a vádlott további cselekményei jogos védelmi helyzet keretében kerültek kifejtésre. Mindezek alapján a védő elsődlegesen azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának 42.Kb.132/2022/29-I. számon hozott ítéletét a Be. 604.§ (1) bekezdés b) pontja alapján változtassa meg és terheltl őrnagy vádlottat a Be. 566.§ (1) bekezdés a) pontja alapján bűncselekmény hiányában mentse fel. Másodlagosan – mivel az elsőfokú bíróság a Be. 39.§ (1) bekezdés f) és g) pontjainak megsértésével indokolta meg azt, hogy az ítéleti tényállás miért tanúl sértett vallomásán alapul, valójában a két vallomásban foglaltak, mint bizonyítékok közötti ellentmondás feloldására az elsőfokú eljárásban nem került sor, a bizonyítatlanság pedig nem eshet a vádlott terhére – a vádlott bizonyítottság hiányában történő felmentését indítványozta a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján. A vádlott büntetőjogi felelősségének nem várt megállapítása esetére a védő csatlakozott a

Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a katonai mellékbüntetéssel kapcsolatban elfoglalt álláspontjához, miszerint várakozási idő meghosszabbítása katonai mellékbüntetés kiszabásának van helye.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.908/2023/2. számú átiratában a védelmi fellebbezést nem tartotta alaposnak. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, a bűnügyben releváns és még elérhető bizonyítékokat vizsgálta, azokat egyenként és együttesen értékelve – a vádlott jogos védelmi helyzetre hivatkozó előadásával szemben – mérlegeléssel állapította meg az ítéleti történeti tényállást. E tényállás mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, így felülbírálatra alkalmas. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének is kellő terjedelemben eleget tett, a rögzített tényállás alapján pedig az elsőfokú katonai tanács okszerű következtetést vont a vádlott elkövetéskori tudattartalmára, szándékára, valamint azon keresztül bűnösségére nézve és törvényesen – a 4/2013. BJE szerint irányadó kúriai gyakorlatra is figyelemmel – állapította meg a minősítést. A fellebbviteli főügyészség érvelése szerint a perbíróság a vádlott javára és terhére jelentkező bűnösségi körülményeket vizsgálta, majd a Btk. 33. § (4) bekezdésének indokolt felhívásával törvényes mértékű és tartamú pénzbüntetést szabott ki. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel, hogy a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célok – a generális prevenció keretében a egyéb érdekelt² katonai állományának hasonló bűncselekményektől történő visszatartása és a vádlottnál a speciálprevenció keretében megjeleníthető katonai nevelőhatás – maradéktalan elérése végett katonai mellékbüntetést is ki kell szabnia. Ugyanakkor kifejtette, hogy az e körben a BH 1995.4.201. számú jogesettel kidolgozott és irányadó katonai bírói büntetéskiszabási gyakorlatra, valamint hozzá kapcsolódóan a Hjt. 1. sorszámú mellékletében foglaltakra figyelemmel a büntetési célok eléréséhez rendfokozatban várakozási idő meghosszabbítása katonai mellékbüntetés kiszabásának van helye a rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetés helyett a fellebbviteli eljárásban. Észlelte továbbá, hogy az ítéleti tényállás, valamint az indokolás 2. pontja elírva tartalmazza a vádlott nevét, mert annak családneve helyesen vádlott vezetéknéve. Mindezek alapján a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának 42.Kb.132/2022/29-I. számú elsőfokú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg és a vádlottal szemben katonai mellékbüntetésül az elkövetéskori Btk. 136. § (1) bekezdés b) pontja és a Btk. 140. § (1) bekezdése és (2)-(3) bekezdése szerinti rendfokozatban várakozási idő meghosszabbítása katonai mellékbüntetést alkalmazzon. Egyebekben – a felhívott névelírás javítása után – az ügydöntő határozat a Be. 605. § (1) bekezdésének megfelelő helybenhagyására tett indítványt.

[6] A védő a másodfokú nyilvános ülésen megtartott perbeszédében fellebbezését és annak írásbeli indokolását változatlanul fenntartotta, összefoglalva annak lényegét. Bevezetőjében előre bocsátotta, hogy a vádlott azért nem fogadta el a feltételes ügyészi felfüggesztést, mert vele szemben a büntetőeljárás mellett párhuzamosan méltatlansági eljárás is indult, ami felfüggesztésre került a büntetőeljárás jogerős befejezéséig. Sajnálatos módon a bíróság döntése nem köti a vádlott parancsnokát, és erre figyelemmel fontos a vádlott számára, hogy miként zárul le vele szemben a büntetőeljárás. A továbbiakban kiemelte, hogy az elsőfokú katonai tanács eljárási szabályt sértett, amikor az indokolási kötelezettségének nem tett eleget, az ítélete megalapozatlan. Rámutatott arra, hogy két ellentétes irányú vallomás állt a bíróság rendelkezésére, és a vádlott vallomása is következetes volt abban,

hogy közlekedési konfliktust követően leszállt a kerékpárjáról, odament a másik személyhez, aki a torkánál fogva ellökte őt, és innen indult egy dulakodás. Kifogásolta az ítéleti tényállás azon megállapítását, hogy a vádlott eleve támadólag ment oda tanúhöz és azt, hogy a bíróság ezt mire alapította, nem indokolta. Az a bírói indokolás, hogy azzal, hogy a vádlott érdemi észrevételt nem tett tanú tanúvallomására és ezzel elfogadta a sértett vallomásának valóságtartalmát, jogsértő, hiszen a terhelt az eljárás során nem köteles vallomást, észrevételt tenni. Utalt arra is, hogy iratellenes is ennek megállapítása, hiszen a vádlott az eljárás során háromszor is tett részletes, ténybeli, és ezzel ellentétes tartalmú nyilatkozatot. Továbbra is kérte mellőzni a „támadólag” módhatározó szót a történeti tényállás 2. bekezdésének első sorából, és erre figyelemmel pedig indítványozta a vádlott jogos védelem alapján történő felmentését. Másodlagos indítványa bizonyítottság hiányában való felmentés, miután kifejtett álláspontja szerint a vádlott és a sértett vallomása közötti ellentét törvényes indokolás mellett nem feloldható. Harmadlagosan csatlakozott a fellebbviteli főügyészség indítványához, kiemelve, hogy a vádlott 25 éve szolgál katonaként, a parancsnoki jellemzése szerint kiválóan teljesíti azt, mi több kifogástalan a magatartása, a konfliktuskezelése. Erre figyelemmel nem tartotta életszerűnek, hogy a vádlott közlekedési konfliktust követően nekiment egy idegennek.

[7] A vádlott az utolsó szó jogán hangsúlyozta, hogy nem tartja magát bűnösnek, megismételve vallomásának lényegét, egyebekben csatlakozott a védőjéhez.

[8] A védő által bejelentett fellebbezés tartalmára figyelemmel az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljeskörű. Erre tekintettel a másodfokú bíróság a felülbírálat során vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, továbbá az indokolás helyességét.

[9] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a felülbírálat során megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, hatályon kívül helyezésre okot adó abszolút, illetve relatív eljárási szabálysértésre egyik érdekelt sem hivatkozott.

[10] A másodfokú katonai tanács előzményként megállapította, hogy a Budapesti Regionális Nyomozó Ügyészség a 2022. május 17. napján hozott 2.Nyom.1307/2021. számú határozatával a terheltl őrnagy ellen indult büntetőeljárást egy évre feltételelesen felfüggesztette. A vádlott panasza folytán azonban az eljáró ügyészség a 2022. június 24. napján hozott 2.Nyom.1307/2021. számú határozatával az eljárás folytatását rendelte el, és 2022. december 14. napján vádat emelt terheltl őrnaggyal szemben garázdaság vétsége és könnyű testi sértés vétsége miatt. Vádiratában büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárásban halmazati büntetésül pénzbüntetés kiszabását indítványozta. Ugyanakkor az ügyészség a 2022. május 17. napján hozott 2.Nyom.1307/2021. számú határozatával tanú gyanúsított ellen ugyancsak garázdaság vétsége és könnyű testi sértés vétsége miatt indult eljárást egy évre feltételelesen felfüggesztette, és miután annak tartama eredményesen eltelt, vele szemben a büntetőeljárást megszüntette.

[11] A fellebbviteli bíróság a felülvizsgálat keretében megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács nem sértett eljárási szabályt akkor, amikor nem hozott büntető végzést. Ehelyett a Be. 499. § (2) bekezdésének megfelelően a törvényszék a vádirat kézbesítésétől számított három hónapon belül előkészítő ülést tartott, ahol a vádlott a tagadta a bűnösségét és nem mondott le a tárgyaláshoz való jogáról, ezért az elsőfokú bíróság törvényesen, nyomban tárgyalásra tért át és kihallgatta a vádlottat. Az ekkor tett vallomása tehát bizonyítékként felhasználható. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a felülvizsgálat során azt is megállapította, hogy a törvényszék a tárgyalása során a bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályokat betartotta, a vádlott és védő az eljárásban törvényes jogait maradéktalanul gyakorolhatta, és az eljárásban résztvevő vádlott és tanú figyelmeztetése a törvényi előírásoknak megfelelően történt. Ugyanakkor az elsőfokú ítélet szerkesztése – a sorszámozott bekezdések hiányában – nem felel meg a bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról szóló 17/2014. (XII.23.) OBH utasítás (Beisz.) 27/A. § (13) előírásainak. Ezen igazgatási szabálysértés azonban az eljárás lefolytatására lényeges hatással értelemszerűen nem volt.

[12] A védő felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos.

[13] Az elsőfokú bíróság a történeti tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a tényállás maradéktalan tisztázására törekedett, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a fellelhető bizonyítékokat számba vette. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta. A vádlott a nyomozás során tett, tárgyaláson is megismételt, illetve fenntartott bűnösséget tagadó vallomásának lényege szerint tanúl megpróbálta őt leszorítani az útról, ezért megállt, hogy számon kérje rajta a történeteket. tanúl ekkor a torkánál fogva eltolta őt, mire a vádlott lesöpörte a kezét, ezt követően kölcsönös lökdösődés, dulakodás alakult ki közöttük, majd tanúl ököllel ütlegelte a fejét, amit akkor hagyott abba, amikor a vádlotton vérző sérülést észlelt.

[14] A vádlott védekezésének leellenőrzése és a tényállás tisztázása érdekében az elsőfokú katonai tanács kihallgatta tanúként tanúlöt, aki elmondta, hogy valóban közlekedési konfliktusba került a vádlottal, majd megálltak és leszálltak a kerékpárjaikról. A vádlott ekkor „innen nem mész el, baszd meg!” felkiáltással fenyegetően, agresszíven elindult felé, ő megpróbálta távoltartani magától, próbálta eltolni, ellökni, azonban akkor a vádlott megfogta a csuklóját és kitekerte a bal kezét. Előbb védekezésül megütötte, majd többször kölcsönösen megütötték egymást, amelynek következtében zúzódásos sérülései keletkeztek a csuklóján és felkarján. Amikor észlelte, hogy a vádlott ornyerge vérzik, akkor mondta, hogy hagyják abba. Ezután a vádlott hívta a rendőrséget. A bíróság által beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint tanúlnak 8 napon belül gyógyuló zúzódásos sérülései keletkeztek, azok keletkezhettek az általa elmondott módon, megragadástól, és a sérüléseiről készült fotók a lelettel összhangban mutatták be a sérüléseit.

[15] A törvényszék katonai tanácsa ítélete 2. oldalának utolsó bekezdésétől a 4. oldal közepéig ismertette és értékelte az általa megismert bizonyítékokat. Megjegyzi a fellebbviteli bíróság, hogy a vádirati tényállás részletesebb, mint a perbíróság által megállapított tényállás. Tartalmazza a verbális kommunikáció egy részét és nem tartalmazza azt a védő által kifogásolt szót, hogy a vádlott „támadólag” lépett oda tanúlhöz. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az egész cselekménysor vizsgálata során tényként állapítható meg, hogy az előzmény közlekedési konfliktus volt, amelynek során a vádlott és a tanú szóváltásba keveredett és kölcsönösen veszélyeztette egymást. Az is tény, hogy a vádlott volt elől, és ő volt az, aki elsőként megállt és leszállt a kerékpárról, majd ugyanígy tett tanú is. Ugyanakkor a vádlott volt az, aki olyan közel – ütéstávolságon belülre – ment tanúlhöz – a saját szavaival élve azért, hogy számon kérje –, mire ő megpróbálta magától távortartani, eltolni a vádlottat. Ebből, valamint a vádlott verbális kommunikációjából is megalapozottan állapította meg az elsőfokú katonai tanács, hogy a vádlott fellépése támadó volt. A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint ebben a szituációban mind a vádlott, mind a tanú abban a pillanatban a jogtalanság talajára került, amikor a konfliktushelyzet miatt megállt és a kerékpárjáról leszállt. Ráutaló magatartásuk kölcsönös kihívásként értékelhető. A fellebbviteli bíróság tehát nem osztotta a védő jogos védelemmel kapcsolatosan kifejtett álláspontját. A Btk. 22. § (1) bekezdése szerint nem büntetendő az a cselekmény, amely a saját, illetve más vagy mások személye, javai vagy a közérdek ellen intézett, illetve ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges. A Kúria 4/2003. Büntető jogegységi határozatára hivatkozva kiemeli a fellebbviteli bíróság, hogy a jogos védelmi helyzet a megtámadottat illeti meg. Kölcsönös kihívás elfogadása pedig mindkét fél számára a jogtalanság állapotát hozza létre, így jelen ügyben egyik érdekelt személy sem hivatkozhat erre a büntethetőséget kizáró okra. A provokálót, a kihívót ugyanis megfosztja a védekezés jogszerűségétől a kölcsönös jogtalanság állapota. Kihívást intézni pedig egyaránt lehet szóval és tettel is (BH.2020.130.).

[16] Minderre figyelemmel nem vétett logikai hibát az elsőfokú bíróság akkor, amikor az általa megállapított tényekből a saját következtetéseit vonta le. A törvényszék katonai tanácsa ítélete 2. oldalának 3-7. bekezdéseiben marasztaló történeti tényállást állapított meg.

[17] Az ítéltábla katonai tanácsa ugyanakkor teljes mértékben egyetértett a védőnek a perbíróság indokolását érintő kifogásával. Nem lehet a vádlott terhére róni, ha nem él az észrevételezési jogával, azt nem lehet úgy értékelni, mint ahogyan arra az elsőfokú bíróság ítéletének 4. oldal 6/ pontjában utalt. Ugyanakkor megjegyzi a fellebbviteli bíróság, hogy a 42.Kb.132/2022/16. számú tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldal 2. bekezdésének tanúsága szerint a vádlott tett észrevételt a tanú vallomására annyiban, hogy nem kerülte meg a kerékpárját, arról nem jobb, hanem a baloldalon szállt le.

[18] Az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás tehát megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdéseiben írt megalapozatlansági okoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

[19] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A védő fellebbezésében új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkozott, további bizonyítási indítványt nem tett, ezért a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül eltérő tényállás megállapítása mellett felmentésre irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett. Az elsőfokú bíróság a ténybíróság, feladata és kötelessége, hogy a vád tárgyává tett tények szempontjából lényeges bizonyítékokat hiánytalanul, egyenként és összhatásában értékelje, amelynek eredményeként az ítéletben a vád tárgyává tett cselekmény történeti tényállását, valamint az elkövető személyével összefüggő, a cselekményeire kiható, azt befolyásoló tényeket megállapítsa. Az ítéltábla álláspontja szerint a törvényszék katonai tanácsa e kötelezettségének eleget tett.

[20] A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, és helyes a cselekményei jogi minősítése is. Előzetesen a fellebbviteli bíróság vizsgálta, hogy a vádlott által kifejtett tettelegesség bűncselekmény vagy szabálysértés megállapítására alkalmas. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 169. § (1) bekezdés a) pontja alapján rendzavarás szabálysértését követi el, aki verekszik. Megállapítható, hogy a vonatkozó bírói gyakorlat nem teljesen a kölcsönös tettelegesség megítélése során egységes. Jelen ügyben a másodfokú katonai tanács arra az álláspontra jutott, hogy a garázdaság törvényi tényállási elemei valósultak meg. A mindennapok tapasztalata alapján tudható, hogy a közlekedésben résztvevők közötti konfliktusok milyen jelentős indulatokat válthatnak ki. Jelen ügyben is egy egyszerű közlekedési konfliktus alakult át erőszakos magatartássá, amely alkalmas a bűncselekmény védett jogi tárgyának, a köznyugalomnak, a társadalmi együttélési szabályok rendjének megtartásához fűződő társadalmi érdeknek a megsértésére. A vádlott és tanúl cselekvőségét egy kerékpárút mellett, a forgalmas Megyeri híd közelében tanúsította, magatartásuk erőszakos, kihívóan közösségellenes volt, egyben alkalmas arra, hogy az azt észlelőkben megbotránkozást keltsen. Ugyanakkor következetes a bírói gyakorlat abban, hogy bűnhalmazat létesül, ha az elkövető egy cselekménnyel a garázdaság, valamint a testi sértés törvényi tényállását is megvalósítja, feltéve, hogy a testi sértés büntetési tétele nem súlyosabb, mint a garázdaságé. Mind a garázdaság vétségének, mind a könnyű testi sértés vétségének büntetési tétele egyaránt két évig terjedő szabadságvesztés, ezért jelen ügyben alaki halmazatuk valóságos.

[21] terhelt1 őrnagy vádlott tehát azzal a magatartásával, hogy közlekedési konfliktus okán tettelegességbe torkolló szóváltásba keveredett tanúl, melynek során meglökte tanúlt és kicsavarta, megragadta a kezét, amellyel 8 napon belül gyógyuló zúzódásos sérülést okozott, megvalósította a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző és a szerint minősülő garázdaság vétségének, valamint a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző (2) bekezdése szerint minősülő könnyű testi sértés vétségének törvényi tényállási elemeit.

[22] A védőnek a katonai mellékbüntetéssel összefüggő fellebbezése megalapozott.

[23] A törvényszék ítélete 6. oldal 3-6. bekezdéseiben helytállóan tárta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket. A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint a vádlott tekintetében a kiszabott pénzbüntetés napi tételszáma igazodik az elkövetett cselekmény tárgyi súlyához, a vádlott személyiségében és a cselekményében rejlő társadalomra veszélyességhez, a bűnössége fokához, az enyhítő és súlyosító körülmények számához és nyomatékához, míg a pénzbüntetés törvényi minimumban meghatározott egy napi összege arányos a vádlott anyagi teherbíró képességével. Az így kiszabott pénzbüntetés megfelelően szolgálja a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat.

[24] A fellebbviteli bíróság a rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetés tekintetében osztotta a fellebbviteli főügyészség és a védő álláspontját. A rendfokozatban visszavetés mellékbüntetés alkalmazására csak azonos rendfokozati állománycsoporton belül van törvényes lehetőség (BH1995.201.). A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 1. számú melléklete értelmében pedig az őrnagy főtiszt, míg a százados tiszti rendfokozati állománycsoportba tartozik, tehát a vádlott esetében a századosi rendfokozatba visszavetés katonai mellékbüntetés nem alkalmazható.

[25] A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint a szolgálatban megtartható, kiváló parancsnoki jellemzéssel bíró, szolgálatát magas színvonalon teljesítő vádlott tekintetében katonai mellékbüntetés – így rendfokozatban várakozási idő meghosszabbítása – alkalmazása is szükségtelen. A vádlott a cselekmény helyszínén nem hivatkozott arra, hogy ő katona, cselekménye a katonai életviszonyokat nem érintette, nem sértette a rendfokozat tekintélyét. Ezért az elsőfokú katonai tanács ítéletét megváltoztatta és a vádlottal szemben mellőzte az 1 évre századosi rendfokozatba visszavetés katonai mellékbüntetését.

[26] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb – a pénzbüntetés átváltoztatására és a bünygyi költségre vonatkozó – rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság helyben hagyta.

[27] A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be. 606. § (1) és (4) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2024. március 27.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok
a tanács elnöke

	Dr. Szabó Éva hb. ezredes
Dr. Belovai Henriette hb. százados	
bíró	előadó bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 42.Kb.132/2022/29-I. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.7/2024/12. számú ítéletében írt változtatással 2024. március 27. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2024. március 27.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok
a tanács elnöke